

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Az önálló vámterület.

Nagyot fordult egyszerre az idők ke-reke s mi a messze jövő ködében len-geni látszó nagy célt közvetlenül a sze-meink előtt látjuk feltűnni. Az önálló vámterület a küszöbön álló alakulás sine qua non-ja meg lesz, mert meg kell lennie. Így kívánja azt a magyar nemzet. S mintegy nyomás alól szabadulnak föl az összes hozzáértő tényezők, a közgaz-dasági írók úgy, mint a pénzemberek, gyárosok és nagykereskedők, akik bizo-nyos tekintetből kénytelenek voltak jobb meggyőződésük ellenére a vöröset zöld-nek mondani.

Ezek az urak nem voltak a multban annyira függetlenek és becsületesekek, hogy nyíltan kimondják, miszerint az önálló vámterületre égető szüksége van ennek az országnak, melyet a vámterület kö-zössége a közgazdasági fejlődésben a leghatározottabban megakadályoz. S ezért vagy azt hirdették egyenesen, hogy az önálló vámterület kiszámíthatlan kárára lesz az országnak, vagy habozva se hi-deg, se meleg álláspontot foglaltak el s diplomatikusan kerülgették az egyenesen őszinte kijelentést, mint macska a forró kását.

A rendszer bukása mindezeket a té-nyezőket azonban felszabadította s most

valamennyien hirdetik, hogy az önálló vámterület jogos követelés s kiszámíthat-lanul nagy hasznára lesz az országnak. Megtértek valamennyien ezek a nagyon is körültekintő aggódó hazafiak, miután véleményük szabad nyilvánításával nem vonhatják magukra a felsőbbiség eset-leges haragját.

Az önálló vámterület meglesz. Hogy 1907-ben lesz-e meg, vagy 1910-ben, az már csak részletkérdés, fő az, hogy a nagy változásra elkészüljünk és beren-dezkezdjünk.

A biztosított önálló vámterületnek már a legközelebbi jövőben éreztetnie kell jótékony hatását közgazdaságunkban, a melynek már most kell föllendülnie. Kö-rülbelül 700 millió korona értékű ipari terméket hoznak be hozzánk Amerikából. Az önálló vámterülettel tudvalevően azt a célt akarjuk elérni, hogy Ausztria ipari importját Magyarországra megnehezítsük s így lehetővé tegyük, hogy a hazai pro-dukumokra költse el a nép az eddig Ausztriába vándorolt milliokat, illetve azoknak egy igen nagy részét.

Ezt pedig elsősorban csakis a gyár-ipar hatalmas fejlesztésével érhetjük el. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a kisiparnak nem kell kivennie a maga részét az osztrák ipart kiszorító munká-ban, de miután az osztrák import nyolc-

tizede gyáripari termék, természetes, hogy ezt mi csak gyáripari termékekkel tudjuk pótolni.

Gyáriparunkat tehát fejleszteni kell. De már most kell ezt a munkát meg-kezdeni. Mert ha akkor kezdjük csak meg az új gyárak építését, mikor az önálló vámterület életbe lép, rosszabb lesz a helyzet, mint mostan. Ugyanis nem fogjuk tudni földözni az ország gyár-ipari szükségletét, minélfogva továbbra is csak Ausztriára fog szorulni a közön-ség, azzal a lényeges különbséggel, hogy a magas vámokat rá kell fizetnie.

Látható abból, hogy ha a magyar állam és az egész társadalom össze nem fog, hogy az önálló vámterületet szolid bázisra fektessék, akkor ebből nem előny, hanem óriási hátrány fog keletkezni.

Gyárakat, ipartelepeket kell tehát lé-tesíteni a termelés mindazon ágában, a melyben ezidejüleg osztrák bevitelre szo-rulunk. Biztosra vehető, hogy az önálló vámterület folytán Magyarországból ki-szorított, illetve kiszorítandó osztrák gyá-rosok nagy számban fognak nálunk gyá-rakat építeni, hogy a piacot ilyen mó-don megtartsák maguknak. Ez ellen nekünk mostanában még nem is lehet kifogásunk. Elvégre az osztrák gyáros csak a hasznot viheti ki innen, a befek-tetési tőke itt marad Magyarországon.

TÁRCA.

A betyár-tanyán.

Nagy társaság volt együtt. A görömbei tisztartónál voltunk. Éjfél felé járt az idő, éppen a vendégoszlás előtti félórán voltunk. Abban az időpontban, mikor hirtelen mindenki úgy érzi, hogy a mulatásnak betelt a mértéke; szeretne is hazafelé indulni, de sajnálja s nem meri megbontani a társaságot.

Ilyenkor meglankad a társalgás. Nagyot halgatnak a borospohár mellett. Az asszonyok is elcsittulnak s az uraktól várnak még valami érdekeselet.

Ha valakinek valami rémes története van, ilyenkor mondja el. Az éjfél lehe már megült a sziveken s vágyva-vágyik a társaság egy kis borzalmasra.

Valami tyuklopás-históriát fejeztek be az asszonyok, hogy utolért bennünket az össze-hallgatás kedve. Gazsi bácsinak, a házigazdának valami jutott róla eszébe s rögtön átvette az előadó szerepét.

Hátradólt karszékében, — ő már csak öreg krosszékében érzi otthon magát — s nagy dolog előadását jelző ábrázattal fogott bele a historizálásba.

— Istenem! — szólt — micsoda világ, mi-kor legfeljebb egy-egy csibész akad a környé-ken. A mi kölyökkorunkban több csikót loptak el, mint most tojást. Több hizott sertést, mint amennyi most van! Több házat vertek fel, mint ahányra lakatot tettek. Az volt a betyár világ. Ha most egy rossz tyukot elemelnek, másnap dutyiban van az ipse.

— No az én tolvajomat nem fogták el — protestált a panaszkodó urasszony.

— Majd elcsipik — sóporasszony! — biz-tatta őt Gazsi bácsi s folytatta:

— Micsoda tanyáik voltak az erdő fenekén. Valóságos háborút kellett viselni velök. Erről jut eszembe, hogy nekem is volt egy kis betyár kalandom. Én is jártam a betyártanyán.

— Hogy-hogy! A tatárt! — érdeklődött felvillanyozva a társaság. A tisztartóné ónagysága is elevenen bizonyozott:

— Oh, az nagyon jó! s mosolygott hozzá.

— Pataki diákok voltunk — kezdte az el-beszélést Gazsi bácsi — olyan maturánsos formák. Jó siheder fickók. Nem igen ijedtünk meg a más árnyékától se. Jó vér volt bennünk, szinte sajnáltuk, hogy ott kellett penészedni a könyvek között.

Egyszer hire jön, hogy valamék híres betyár itt tanyázik csapatával a pataki hegyek közt. Persze nem tudott róla senki bizonyosat.

Hát én, meg Kőteles Pál — most markosi pap — összebeszélünk ketten, hogy megke-ressük őket. Csak úgy passzióból. Megölni csak nem ölnek. Nem esznek azok emberhust. Én tudok az emberek nyelvén, majd csak ki-vágjuk magunkat valahogy.

Csakugyan, a legközelebbi szombat délután összeszedelkőztünk, kísértáltunk az akasztófa-dömbre, onnan tovább a Kutpadkára, ott be a hegyek közé, — arra mondták, hogy vannak valahol.

Hamar ránk esteledett és mi csak mentünk, szándékosan a vadabb helyeken. Sütét lett ke-gyetlen, ut nem volt, nem is jártunk utána, szóval azt se tudtuk mi, hol vagyunk.

De még ez semmi.

Ránk jött az eső. Én nem tudom, honnan kerekedett, még délután hire-hamva se volt. Talán éppen azért támadt, hogy ha szegény-legény életet akarunk próbálni, legyen részünk benne.

Eleinte fa alatt csak nem ért a víz, de azon a vidéken olyan felhőszakadások szoktak lenni, mintha dézsából öntenék. Ráadásul én azt mondtam, hogy biz én nem hálók a fák közt, a vizes fűvön, keressünk tanyát. Ugy bőrig áztunk, hogy a csizmám tele lett, mint a kö-pülő. A szára tetején csak úgy sercsegett kifelé a víz, ha léptem.

Talán még azt se bántuk volna, amilyen bolond kölykök voltunk, de ránk tört az éhség. Délben se nagyon terheltük még a gyomrunkat a konviktusban; magunkkal meg csak egy-egy darab brugót hoztunk s az réges-régen elfo-gyott. Olyan veszett éhséget sohse éreztem, mint akkor.

Másztunk mi hegyről le, hegyre fel; olyan vad, idegen, bozotos helyeken, hogy India dson-gele ahoz képest táncterem.

— Mit csináljunk, Uristen, már biztosan tul vagyunk éjfélén, — itt vesz meg az isten hi-dege reggelig. Mert arra a felsőkabát-szalasztó jó meleg juniusi nappalra valami kegyetlen éj-szaka jött. Az eső pedig nem szünt és nem szünt.

Kiabáltunk, de mit ér az ebben az isten-itéletben. A fák közt dudált a szél, mint a ve-szedelem.

Bizony, elfáradtunk mi. Utoljára négykézláb ereszkedtünk le a hegyoldalra. Reszketett a lábamszára, mint a nádszál. Palkó meg egyre esküdözött, hogy ő nem jön tovább. Nem bir. Inkább megfagy.

De az osztrák gyárosokra az új vállalkozásoknak csak egy kis részét szabad biznunk, mert ellenkező esetben kockáztatnánk iparunk magyar jellegét. A legtöbbet, csaknem mindent magyar tőkétől, nem baj, ha külföldivel együtt s magyar vállalkozási szellemtől várunk. Igen, a vállalkozási szellemnek kell első sorban felébrednie kábulatából, melybe közgazdaságunk évek óta tartó pangása folytán esett. Van heverő, kamatozó nagy tőke elég Magyarországon, ennek most vándorutra kell indulnia a Wertheimkasszából.

Nem kell félni, aki célszerűen rendez be gyárát és jó árut produkál, az mindig meg fogja találni a maga per centjét a magyar fogyasztó közönségnél.

Kétségtelen, hogy az önálló vámtérület nagy, felelősségterhes munkát rótt a mai nemzedékre, de bizunk benne, hogy a munkának meg fogunk tudni felelni és hiszszük, hogy egy szebb jövő hajnala dereng felénk.

Ujdonságok.

— **A mindszent-félegyházi motoros.** E hó 17-én a mindszent-félegyházi vasut ügyében Félegyházán, a városi tanácssteremben értekezlet volt, amelyen Mindszent község részéről megjelentek: Konc Lajos községi főjegyző, Veres Sándor bíró, Gelsy Péter, Baksay illés és Korom Gáspár községi képviselők. Az értekezleten, melyen Szerelemhegyi Lajos polgármester elnökölt, Mathias János, vasutépítési vállalkozó, az üdvös eszme megpendítője előadta, hogy a Félegyházától Mindszentig futó új vasut a miniszteriumtól már engedélyt is kapott. A vasut kiépítése körülbelül 1.200.000 koronába kerül ezt fölosztaná 5.—600 koronás részvényekre és abból nemcsak a községek, de egyes magánosok is jegyezhetnek. Pénzt befektetni senkinek sem kell, ő viseli az összes költséget, azt azonban kiköti, hogy mindenki,

Pihentünk egy kicsit valami tőkén s újra nekiereszkedtünk a veszedelmes utnak.

— No Pali — mondom — hogy találunk vissza a kollégiumba?

— Csak virradna már — nyögte rá.

Mentünk tovább, a szusz is majd kifagyott belőlünk.

Egyszer csak, mint a mesében, lámpavilág szurt a szemünkbe.

— Na, hálaistennek!

Odavonszoltuk magunkat s benyitottuk az ajtót.

Elég szegényes szoba volt. Vaskályhában égett a tűz. Az asztal mellett egy óriási fekete bajuszu ember ült. Lehetett 35—40 éves. Nem egészen parasztos volt a megjelenése. Egy öreg asszony fát tördelt, ágat. De rettentő kinézése volt. Valóságos görbehátú, vércseszemű vasorru bába.

Alig birtam elmondani, hogy pataki diákok vagyunk és szállást kérünk.

Az ember szigorúan végignézett előbb rajtunk, aztán a szobán s azt felelte, hogy a padláson friss széna van, abban jó lesz pihenni.

Nagy kinnal felmáztunk, lefeküdtünk. Pali rögtön elaludt, én a nagy kimerültség miatt nem birtam aludni. Csak úgy gőzölgött belőlem a pára és a fáradság. Lassan mégis elszunynyadtam.

Egyszerre sajátságos éles hangra figyeltünk fel.

Kést köszörültek.

— Hallod? — sugja Pali.

— Hallom.

De hallottunk mi rögtön beszélgetést is, úgy hogy a fogunkba állott a vacogás tőle.

— Melyiket öljem meg? — kérdi a férfi.

— Mind a kettőt! — sipítja az asszony.

amennyi részvényt előjegyez, tartozik annak értékeért felelősséget vállalni. Ez pedig úgy értelmezendő, ha a motoros jól jövedelmez, mindenki részvénye után az osztalékot már az első évben kikapja; ellenben ha a vállalkozás balul üt ki, akkor a részvények árával be kell számolni. A motoros iránya, terve szerint ez lesz: Félegyháza, Pétermonostor, Pálmonostor, Pusztapéteri major, tömörkényi major, Tömörkény, Csanytelek, Baksi major, Mindszent. Az állomás a tiszai révnél lesz. A motorosnak két szárnyvonala is van tervbe véve; ez egyik Pusztapéteritől Kutyanyakig, a másik a kecskeméti pusztában fut. A jelenlevők általános helyesléssel fogadták a vállalkozó előadását és a nagyfontosságú terv kivitetére egy végrehajtó bizottságot jelöltek ki, melybe Kecskemét és Félegyháza városok polgármesterei, és az uradalmak, valamint az érdekelt községek előljárói is érdekelve vannak, amely a további teendőket lesz hivatva elvégezni. Itt említjük meg, hogy a közigazgatási bejárást a motoros részére március hó 2-án és 3-án fogják megtartani.

— **A szegvári pótválasztás.** A szegvári kerületben folyó hó 14-én volt a pótválasztás, a január 26-iki választás alkalmakor legtöbb szavazatot kapott Novák József szabadelpárti és Mezőfi Vilmos szociálista között. A választás a legnagyobb rendben folyt le; katonaság nem volt kivezényelve, csak csendőrség. A szavazást a szegváriak kezdték délelőtt 9 órakor, még pedig — sorshuzással eldöntve, a Mezőfipártnak. Délután 5 órakor tüzte ki a választási elnök: Nagy Sándor dr. várm. tb. főjegyző 6 órára a zárórát, amikorra Mezőfire 490, Novákra 464 szavazatot esett s így a kerület képviselője 34 szótöbbséggel Mezőfi Vilmos lett, aki a magyar parlamentbe elsőnek jutott be szociálista programmal.

— **Meghívó.** A Csongrádvármegyei Tanítóegyesület Mindszenti 1905. évi március hó 4-én Bertók János helyiségeiben zártkörű tanítóegyesületi járási bált rendez melyre az elegáns meghívók most lettek kibocsátva. A bál tiszta jövedelme a mindszenti tanító testület könyvtára javára szolgál. A zenét a helybeli első zenekar szolgáltatja. Kezdeté este 8 és fél órakor. Be-

Tyhú! Azt a! . . . néztünk össze a koromsötétben.

— Elég lesz a nagyobbik! — mondja az ember.

— Csak jobb lesz, ha végzel mind a kétével. Én nem őrizgetem a másikat holnap. Be se lehet itt jól zárni. Még elszalad.

Nekünk is kiment az álom a szemünkből. Nem volt ugyan nálunk semmi fegyver, de azért elhatároztuk, hogy olesóu nem adjuk magunkat.

Ők bementek. Behuzták az ajtót is. Vártunk egy darabig. Semmi nesz.

— Te — mondom — nem volna jó megszökni?

Óvatosan lekapaszkodtunk a létrán s már azt hittem, megmenekültünk, mikor az a bolond Pali megrántja siettében a létrát s eldül nagy zajjal.

Szaladásra vesszük a dolgot. Az ajtó kinyílik, a lámpást kintartják s az ember meglát.

— Deák urak! — kiabál utánunk — ne menjenek még el, — már föl a paprikáscsirke.

Gazsi bácsi nem mondhatta tovább. A társaság, mely az éjfél órán a kísértetlátás kéjes borzalmasságával élvezte a történetet, — óriási kacagásba tört ki.

— Ugy biz a. Két csirkét pusztítottunk mi el rögtön. S hogy még nagyobb legyen a bosszúságunk, virradatkor ott voltunk a pataki szőlőhegy tövében, félóránnyira a kollégiumtól egy becsületes erdőőr kunyhójában.

Gazsi bácsi általános derültség közt jelentte ki büszkén:

— Igy bizony! . . . Még én jártam betyártanyán!

Móricz Zsigmond.

lépődij: Személyjegy 2 K, családjegy 5 K. A vidéki vendégek elhelyezéséről a bál rendezőse szívesen gondoskodik, akik előbb Gelsy Péter elnöknel jelentkezhetnek.

— **Agrárius törekvések.** „A város“ című debreceni lap írja, hogy Pallavicini Sándor 102 ezer katasztrális hold földjét a földmivelésügyi miniszterium meg akarja venni, hogy a magyarság itt az Alföldön terülhessen s apró parcellákban széttagolva a kisembereknek is megélhetést teremtsen. Új korszakot jelent ez, ha igaz, de mindenesetre tanulságos annyiból, hogy bizony már ezt régen úgy kellett volna tenni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre, folyó hó 12-én tartotta meg minden tekintetben sikerültnek mondható farsangi bálját, amelyen nemcsak iparosaink és kereskedőink vettek részt, de ott láttuk községünk notabilitásait is. A bálon, melynek csak a reggeli fény vetett véget, mindvégig fesztelen jókedv és vidám hangulat uralkodott. A négyest 46 pár táncolta. — Felülfizetni szívesek voltak: Novák József 8 K 80 f, Vigh Gyula 3 K 80, Kádár Szilveszter 2 K, Schwarcz Lipót 2 K, dr. Albertényi Adolf 2 K, Koncz Lajos 1 K, Büchler Gábor 1 K, Schwarc Ignác 1 K, Vidovich Antal 1 K 20 f, — Kertész Jenő dr, Weisz Imre, Weisz Mihály, Weisz Simon, Dobos István, Sváb József egyenkint 80 f, — Pap Pál Pál, Gelsy Péter, Elekes Lajos egyenkint 60 f, Pigler Róza, Pap P. Sándorné, Mátis József, özv. Müller Jánosné egyenkint 40 f, — Pálinkó János, Szimcsák István, Bárány József egyenkint 20 fillért, összesen 31 K 60 fillért, mely összegért ezton is hálás köszönetét fejezi ki a bál rendezőse.

— **Áchim F. András.** Békéscsaba választói napokban nagy szótöbbséggel Áchim F. András szociálista parasztgazdát választották meg képviselőjükké. Érdekes alakja lesz az országgyűlésnek ez az Áchim András mindenképpen. Nem csak azért, mert szociálista, hiszen (most már így mondhatjuk) van már ott szociálista. Azért sem, mert földmivelő ember, van a parlamentnek már más három parasztgazda-tagja. De érdekes lesz azért, mert parasztgazda is, meg szociálista is, és érdekes lesz az egyénisége révén. Mert egyéniség Áchim András, sőt — ne haragudjék meg érte a nem-szociálista világ, ha sietünk kijelenteni — értékes egyéniség. Tótba ojtott magyar ember? régi csabai familiából származik és becsülettel végigjárta a csabai gimnázium nyolc osztályát. Amikor a maturát is letette és pályát kellett választania, a legtisztelteméltóbbat választotta: — odaált az eke szarva mögé és szántott-vetett apjának meglehetősen jelentékeny birtokán. Később — már akkor a maga kenyerén élt Áchim András, apja halála után ő lett a gazda — bevonult Csabára is a paraszt-szociálistákhoz. Volt baja Áchimnak is a béreseivel és napszámosaival, sehogyse tudtak megegyezni. A fejébe vette ekkor a „könyves“ gazda, hogy majd fölvilágosítja az ő embereit, nem hiába járta végig a nyolc osztályt. Vitába bocsátkozott a főkolompokkal, eldisputáltak egy kérdésen napokon, heteken keresztül és a végén azon vette észre magát Áchim gazda, hogy kezd neki tetszeni mindaz, amit a béresei mondanak és aki helyre akarta téríteni az eltévelyedett munkásait, ő maga tért rá lassankint amazok meggyőződésére. Ki is jelentette ezt a megtérését és hogy külső jelét is adja, belépett a szociálista földmivelő-körbe. Nyomban megválasztották elnöknek és azóta ő a békéscsabai szociálisták vezére. Amikor hire jött Csabára, hogy új választások lesznek, a csabai kisgazdák egyértelműleg kijelentettek, hogy nem lesz más a követjük, mint Áchim F. András. Ime, meg is választották. És bevonul a városi szociálista mellé a paraszt-szociálista is. A második szociálista és negyedik paraszt-képviselő. De olyan paraszt, akit az „urak“ nem fognak dédelgetni, akinek háta mögött nem fognak gunyolódni, hanem aki még sok kellemetlen órát fog sze-

reznia a „burzsoá uraknak“. Áchim András legalább így hiszi és így hirdeti...

— **Bucsuzó.** Igen rövidre szabott szabad-ságidőm miatt sok jóakaróm, barátaim és ismerőseimtől nem vehettem személyesen bucsut; tehát — a gyakori viszontlátás boldog reményében — ezúton fogadják bucsuszavaimat úgy fentiek, valamint fogadja azt kedves szülőföldemnek általam nagyrabecsült egész közönsége. Tóth János, vármegyei irnok.

— **Uj mészárszék.** Legközelebb, amint értesülünk, új mészárszék nyílik községünkben, amely egy szövetség tulajdona lesz.

— **Második tél.** Valóban hinnünk kell a babonában. Az újra szigorú fordulatot vett téli időjárás ráemlékeztet bennünket a néphitire, mely a téli álmából Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén előcamuogó medve időjósági tehetőséghez fűződik. Ha szigorú idő van e napon, az öreg mackó vígan dörzsöli egymáshoz mellső lábait és örömmel gondol a már eljövendő tavaszra, a sok évet hozóra, de ha nagsugár és tavaszi fuvalom fogadja ez első látogatás alkalmával, menten visszabujik vackába és fázódva menekül a tél elől, amelynek még hátra van a java. E jóslásnak alaposága az idén is bekövetkezett. Szép időnk volt a medve ébredési napján, de utána ismét új télbe estünk. Különösen néhány napja újból olyan szigorú módon érezteti velünk erejét a tél, mintha csak tetézni akarná a december óta elkövetett abnormitásait. Betegnek jajszava hangzik ki minden házból. Influenza, tüdőgyulladás és a meghűlésből eredő összes betegségek győrik az emberiséget.

— **A hadsereg és a magyar nyelv.** Mint értesülünk, a magyar királyi honvédelmi miniszterium a magyar nyelv használata tárgyában rendeletet bocsátott ki, amely az írásbeli szolgálat körül jelentékeny változtatásokat tesz. — A rendelet főbb pontjai a következők: Kimondja, hogy a magyar honvédelmi miniszterium magyar nyelven tartozik levelezni a cs. és kir. hadügyminiszteriummal, annak segédhivatalaival, a vezérkari főnökséggel és a közös hadsereg ama parancsnokságaival, amelyekkel eddig németül érintkezett. Kivételt tesz ez alól olyan esetekben, midőn a lefordítás idővesztéssel jár, vagy a tárgy felette kényes és féltő, hogy a fordítás nem lesz elég szabatos. Ezeket a kivételes eseteket a miniszterium osztályfőnökei állapítják meg. A rendelet kimondja azt, hogy a közös hadügyminiszternek 1904. évi augusztus hónap 22-én kelt s a magyar polgári hatóságokkal és magánfelekkel szóló rendelete, valamint az 1904. évi december hónap 7-iki rendelet is, amely a katonai kerületi parancsnokságokkal való írásos érintkezéstről intézkedik, kiterjesztetik a magyar királyi honvédelmi miniszteriumra is. Az osztrák Landwehr-miniszteriumra a levelezés továbbra is a német marad. Az indokolás szerint a magyar honvédelmi miniszterium nem katonai, hanem polgári hatóság a magyar törvény értelmében.

— **A szőlőgazdák baja.** A tavalyi szüret az ország legnagyobb részében jó eredménytel végződött és annak hírére, hogy az olasz borok beözönlése véget ér, a bor ára majdnem az egész vonalon emelkedett. A szüretelők akkortájt azt hitték, hogy most a tavasszal a bor jóval értékesebb lesz és az olasz borok hiányával kapva-kapnak a magyar borokon, amelyek a kivétel útját is meglik. Ez a remény, amint látszik, nem akar bevalni, mert a borok ára szüret óta egyáltalában nem emelkedett. De nemcsak hogy az nem történt, hanem még a rendes vevők sem akarnak jelentkezni. Az ország minden részéből az a szomorú jelentés érkezik, hogy a meglevő borkészleten nem lehet tudni, teljes hiányában a vevőknek. — Ausztriát, ahonnan ezelőtt sok nagy vevő jött hozzánk, semmi sem vonza ide, mert a

rossz osztrák borokat az olasz és a görög borokkal megjavították s így most a szükséglet Ausztria is fedezni tudja. Kisebb vételek ugyan itt-ott történnek, de arról, hogy igazi borkereskedelemről beszélhessünk, szó sem lehet, noha a borok fejtése már megtörtént és tömérdek bor áll rendelkezésre.

— **Bajok az ex-lex miatt.** A törvényen kívüli állapot miatt alaposan megcsappant a kir. adóhivatalok dolga. Január elseje óta nem folyt be pénz, az állam terheit azonban fedezni kell s így meglehetősen megfogyott az állam pénzkészlete. A községekben azonban megkezdődtek a végrehajtások a községi adóért, ami az előjáróságoknak sok kellemetlenségre ad okot, mert a nép szentül hiszi, hogy semmiféle adót sem kell fizetni. Pedig hát a községi és egyházi adókra nézve nincs ex-lex, csak az állam nem szedhet még egy ideig adót. Am azokat bizony fizetni kell.

— **Régi pénz — új pénz.** E hó 25-én bucsut mond eddigi szereplése színterének a tizkoronás bankó. Az Osztrák-Magyar Bank, amely kitűnően ismeri az emberek leületét, úgy gondolkozik, hogy az emberek természetében mindig van valami a gyermeknaivitásából, amely minden új dolognak megőrül. Miért ne szerezzen tehát egy kis örömet ezáltal, hogy új formájú és színű pénzt juttat a pénz után sóvárgó emberiségnek: Költségbe se kerül s az új pénz értéke nagyobb se lesz, mint a régié. Az Osztrák-Magyar Bank ugyanis a most forgalomban levő tizkoronás bankjegyeket bevonja s új tizkoronás papírpénzt hoz forgalomba.

— **A tiszteit gazdaközönséghez.** Mint tudomásunkra jutott Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten arról értesíti a gazdaközönséget, hogy a lanyha irányzat következtében, a lóheremagnak (stíriai lóherének) folyó évi január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályon kívül helyezte. — Az árak jelenleg a következők: 4-számú prima primissima 95. korona, 50 kilonként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképeség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általánosan ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai lóheremagot nem forgalmaz és hogy az általa szállított lóheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmegvizsgáló állomás hivatalos ölmzára igazolja. Ezen árleszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert ujból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja.

— **A haszonállatok összeírása.** A földmívelésügyi miniszter a haszonállatok összeírását, szokás szerint a folyó évre is elrendelte. Egyszermind köszönetét és megelégedését fejezte ki a múlt évi összeírás kielégítő elvégzéseért a rendeletet végrehajtó hatóságoknak és községeknek.

— **Vasútügy.** Az orosháza-szentes-csongrádi vasút szentes-orosházi vonalszakaszának közigazgatási bejárását folyó hó 27-én kezdik meg. E napon lesz a bejárás, a Szentés városi polgármesteri hivatalban e vonalszakasz szentes-fábiáni részére nézve, míg a vonalszakasz gádoros-szenttoronya-orosházi részére nézve folyó hó 28-án Orosházán lesz a közigazgatási bejárás.

— **Küry Klára Szentesen.** Szalkay Lajos jóhírű szintársulatának néhány vendégjátékra sikerült megnyerni hazánk egyik legnagyobb művésznőjét: Küry Klárát, aki tegnap d. u. az 1/2 6 óras vonattal Szegedről meg is érkezett Szentesre. A város apraja nagyja iparkodott a nagy művésznőt fogadni. Vagy 10—12 ezer lélekből álló népgomoly várta a vasuti állomásnál, mely hatalmas örömrivalgások között kísértébe a városba a kedves vendéget. Ma este a „Sárga csikó“ című népszínmű előadásával gyönyörködteti Küry Klára a szentesieket.

— **Szenzációs zszurnalisztikai jubileum.** Az „Egyetértés“, mely a hazai zszurnalisztikában

a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepegni, amennyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű disz-számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alaku lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz. A mesteri ilusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szép-irodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lappéldánynak a nyers előállítási költsége mintegy 6 koronára rug. Ilyen módon akarja az Egyetértés leróni háláját a magyar olvasó közönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris disz-számot, mely egymagában egy egész kis könyvtárral fog fölérti, az természetes. Az Egyetértés azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhessék, akik nem tartoznak az előfizetők sorába. E célra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegyház-utca 11.) amely levélhez az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási disz-példány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik a legalább 200 oldalas, jubiláris Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

— **Tenyész állatok vásárlása.** Tallián Béla földmívelésügyi miniszter legújabb leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tudatja, hogy a gazdákat ez évben is segíyezni fogja a miniszterium tenyészállatok kiosztásával. Ez a segíyezés a jövőben csak az állatok árának kamatmentes részletfizetésére szorítkozik; adományként senkisésem kap állami jószágot. Utasítja a miniszter, jelzett leiratában a hatóságokat, hogy a gazdák figyelmét erre alkalmas módon hívják fel és utasítsák az érdekelteket, hogy amennyiben a köztenyésztesben mutatkozó tenyészállatszükségletüket állami közvetítéssel, esetleg kamatmentes részletfizetés mellett óhajtják beszerezni, ilyen irányú kérelmüket mielőbb, legkésőbb azonban március végéig nyujtsák be az illetékes m. kir. állattenyésztes felügyelőséghez.

— **A japániaiak nőtisztelete.** Egy fiatal, nagy tudású japáni műkritikus, Okakura, könyvet írt Japán feltámadásáról, melyben a japáni kultúra fejlődését multjából és az európai hatásból származtatja, sőt kijelöli. Különösen nagyon imponált neki az európai nőkultusz, amelyet Japán is átvett, mert azt a fejlett kultúra legszebb virágjának tartja. Japánban a nő mindig nagyobb tiszteletben részesült, mint minden más keleti népnél s a japániaiak igen sokszor női uralom alatt állottak. Zinjó császárnő személyesen vezette hősi csapatait Korea ellen, Suito császárnő pedig a Nara-korszak elfinomult kulturáját kezdte meg. A japáni a nőt mindig egyenrangúnak nézte férfival. Klasszikus, irodalmunkban több a költőnő, mint a költő s a középkorban az amazonok a férfikkal egy sorban vitézül hárcoltak. Csak mikor Konfucius tanai kezdték Japánban mind nagyobb tért hódítani, kergették a nőt vissza, kínai bölcs szava szerint, igaz működési körébe: családba. De a japániaiakban élő nőtisztelet lángja égett tovább a szivekben. Még 1630-ban is császárnő ült a trónon. A restaurációig a jól nevelt leányt vívásra is tanították s sok ipari foglalkozást a nők is üzték. De a nőknek külön előnyöket sohasem adtak. A szerelem nem játszik nagy szerepet a japáni irodalomban. Ott a lovag az elnyomottak párijára áll, de tekintet nélkül azok nemére. Ma meg vannak győződve, hogy a nők fölemelése a faj javítását eredményezi. Most már nemcsak a törvény előtti egyenlőség elvét fogadták el, de terjed a nőkultusz is, mint nyugaton.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Házeladás.

A Berczi-féle iskola mellett, öt szoba és mellékhelyiségekből álló 1000 négyszögöl telken épült lakóház 1900 frtért eladó.

Értekezni lehet levél útján is a tulajdonos Jary Endre ügyvéddel Kiskúnmajsán, vagy itt helyben Hevesi Károly úrral.

Könyvnyomdai munkák

izléses kivitelben készülnek

Korvath Antal könyvnyomdájában

Mindszenten.

Házeladás.

A Kossuth Sajos-utcában, a község házával szemben levő 56 számú házam szabad kézből eladó.

Altwer Bernát.

Milleniumtelep, Nagyösz

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült. 13—20

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám

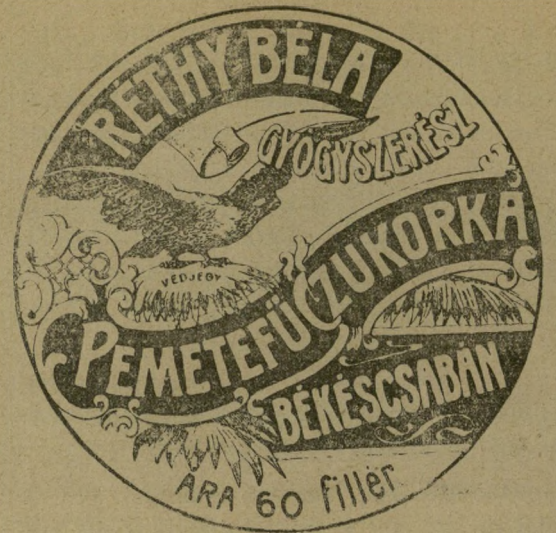
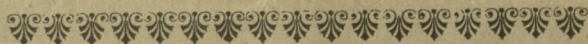
--- a Lengyel-palota átellenében. ---

Ajánl

a farsangi idényre mindenféle **DIVATOS ÉKSZERT**, menyaszonyi nászajándéknak alkalmas **DÍSZTÁRGYAKAT**, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu **ZSEBÓRÁKAT**. Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben.

Régi aranyat veszek vagy becserélek a legmagasabb árban uj, divatos tárgyakért.

Vidéki megrendelések különös figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. --- Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel kicseréltetnek

Röhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk,

mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

9—12

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Világhirű

a

„Rekord“

20—20

festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pasztellfestésben, fénykép után, 48—63 cm. nagyságban

Ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és kréta-rajz. Ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **TELJESEN INGYEN**, ha részünkre három rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ FESTÉSZETI MŰINTÉZET

Budapest, Rottenbiller-utca 46.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és a legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL Budapest V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: MÁRKUS JÓZSEF, Orosháza.

MEGHIVÓ

A „MINDSZENTI TAKARPÉNZTÁR“-nak 1905. évi március hó 5-én, délután fél három órakor az intézet helyiségében tartandó XXIX-ik évi

rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az 1904. évi zárszámadás előterjesztése.

2. A mérleg megállapítása, a nyermény felosztása és a felmentvények megadása.
 3. Igazgatói javadalom megállapítása.
 4. Igazgató és két igazgatósági tag választása.
 5. Esetleg teendő indítványok.
 6. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
- Kelt Mindszent, 1905. évi február hó 14-én.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Vedres István,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére írt részvénynyel igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1904. év december hó 31-én.

KÖVELEL

Főkv. lapsz.	V a g y o n	Összeg		Főkv. lapsz.	T e h e r	Összeg	
		K	f			K	f
71	Pénztár számla	19937	67	6	Alaptőke-számla	120000	—
83	Pálosi ingatlan számla	108300	—	7	Tartalékalap-számla	30000	—
68	Leszámított váltó	425559	64	8	Külön tartalékalap-számla	10000	—
72	Jelzálog-kölcsön	73626	—	95	Betét-számla	435615	24
67	Kötvény-kölcsön	93500	59	88	Visszleszámított váltó-számla	131759	—
19	Alapítvány	1000	—	59	Osztalék-számla	474	—
20	Intézeti ház	7500	—	70	Jótekonyczél-számla	480	18
21	Beszerzési	400	—	75	Heti betét-számla	15678	41
89	Folyó	11078	44	13	Üzleteredmény-számla	12372	26
22	Nyomtatvány	400	—		Áthozat 1903. évről 411.40 folyó évi 11960.86		
43	Giro	600	—				
48	Ingatlan	6666	28				
73	Óvás-díj	275	47				
86	Előleg-kölcsön	2535	—				
87	Értékpapír	5000	—				
		756379	09			756379	09

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1904. december 31-én.

KÖVETEL

Főkv. lapsz.	V e s z t e s é g	Összeg		Főkv. lapsz.	N y e r e s é g	Összeg	
		K	f			K	f
25	10 % betét kamat adó	1955	75	98	Értékpapír-kamat	49	80
76	Betét kamat	18886	17	81	Váltó-kamat	30749	65
97	Visszleszámított váltók kamata	5272	95	95	Kölcsön-kamat	13812	83
94	Kamat-térítés	56	78	61	Késedelmi kamat	130	20
80	Illeték	287	24	93	Részvényátírási díj	174	02
92	Folyó költség	1425	98	74	Kezelési díj	2240	88
78	Adó	3343	37	62	Ingatlan jövedelme	216	56
77	Tiszti és szolga-fizetés	6015	88	82	Pálosi ingatlan jövedelme	6292	40
79	Heti betét kamat	645	25	85	Előleg kamat	117	77
91	Pálosi ingatlanra felvett jelz.-kölcsön kamat	2057	58	13	Üzleteredmény-áthozat 1903. évről	411	40
49	Leírás	1876	30				
13	Üzlet-eredmény	12372	26				
	Áthozat 1903. évről 411.40 Folyó évi 11960.86						
		54195	51			54195	51

Mindszent, 1904. évi december hó 31-én.

Altwer Bernát,
pénztárnok.

Hám János,
ig. helyettes.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Büchler Gábor,
ig. tag.

Tábitz Lukács,
ig. tag.

Stern Salamon,
ig. tag.

Szilágyi Ferenc,
ig. tag.

Keresztes Ferenc,
ig. tag.

Grüner Géza,
ig. tag.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszent, 1905. február 16.

Schwartz Lipót,
f. b. tag.

Pap Pál Pál,
f. b. tag.

Vigh Gyula,
f. b. elnök.

Pánczél Károly,
f. b. tag.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.

Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet.

Meghívó.

A „MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET“ 1905. évi február hó 26-án délután 2 órakor Mindszenti központi helyiségében (Schwáb Dávid ur házában)

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre az összes tagok ezennel meghivatnak.

Elintézendő tárgyak:

1. Igazgatóság jelentése 1904. évről.
2. Számadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása iránti intézkedés.

3. A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
 4. Tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.
 5. Az igazgató, igazgatóság és a felügyelő-bizottság újra-választása.
 6. Pénztárnok és könyvelő választása iránti intézkedés.
 7. Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.
 8. Netáni indítványok.
- Mindszent, 1905. évi január hó 27-én.

Gelsy Péter,
igazgató.

Jegyzet. Az eredeti mérleg és zárszámadás, úgy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Bevétel Pénztári forgalom 1904. évben Kiadás

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	Pénztári maradvány 1904. január 1-én . . .	2628	25	25	Jutalékokra	319	30
53	Kölcsönök utáni kamatokból	6272	—	48	Visszleszámított váltókra	3090	—
54	Előlegek	1639	84	50	Adóra	249	39
55	Kölcsönök visszafizetéséből	27573	20	51	Üzleti költségekre	400	49
56	Előlegek	4533	—	52	Tiszteletdíjakra	1460	—
57	Törzsbetétekből	28056	80	55	Kölcsönökre	37514	22
60	Betétekből	3500	—	56	Előlegekre	16125	—
	Bírságdíjakon	404	12	57	Törzsbetétekre	62	—
	Aránydíjakon	43	—	59	Vegyeesekre	194	85
				61	Betételre	12000	—
				58	Pénztári maradvány 1904. december 31-én	3324	96
		74650	21			74650	21

Tartozik Mérleg-számla Követel

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f	K	f
	VAGYON				TEHER				
5	Felszerelések	70	—	18	Tartalékalap			1849	15
53	Hátralékos kamatok kölcsönök után	382	60	53	Előre bevett kamatok kölcsönök után			913	72
54	„ „ „ „ előlegek „	929	13	54	„ „ „ „ előlegek „			63	38
55	Kölcsönök	83792	84	57	Törzsbetétek			113099	80
56	Előlegek	36018	—	60	Tőkésített osztalék			10358	48
58	Pénztár	3324	96	20	Nyeremény áthozat 1903. évről	4	75		
61	Betét	8622	77		Folyó évi nyeresemény egyenlege	6851	02	6855	77
					Összes nyeresemény				
		133140	30					133140	30

Tartozik Veszteség- és Nyereség-számla Követel

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VESZTESÉG				NYERESÉG:		
5	Leírás felszerelésekből		10	53	Kölcsönök utáni kamatok	6521	11
18	Tartalékalap utáni kamat		88	54	Előlegek	2188	—
47	Visszleszámítási „		25	61	Bírságdíjak	404	12
50	Adó		249	62	Átiratási díjak	43	—
51	Üzleti költségek		400		Betét utáni kamat	122	77
52	Tiszteletdíjak		1460	20	Nyeremény-áthozat 1903. évről	4	75
59	Vegyeesek		194				
20	Nyeremény-áthozat 1903. évről	4	75				
	Folyó évi nyeresemény egyenlege	6851	02				
	Összes nyeresemény		6855				
			9283				9283
			75				75

Mindszent, 1904. évi december hó 31-én.

Vitos János
könyvelő.

Baksay Illés
igazgató.

Gelsy Péter
igazgató.

Apró Ferencz
penztárnok.

Seres József
ig. tag.

Almásy László
ig. tag.

Keresztes Áron
ig. tag.

Gyovay András
ig. tag.

Pap Pál Pál
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Mindszent, 1905. február hó 6-án.

Korom Gáspár
f. b. tag.

Pánczél Károly
f. b. tag.

Baksay József
f. b. elnök.

Falta Gyula
f. b. tag.

Gémes Lajos
f. b. tag.